

Verlies elkaar niet

Christus Triumfatorkerk 15 januari 2023

Dienst van Schrift en Tafel

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Bijbellezing: 1 Korintiërs 1: 1-17

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied 'Breek aarde uit in jubelzangen' (Psalm 66: 1 en 7)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Drempelegebed
- Glorialied: 'Komt ons in die nacht ter ore' (Lied 489: 1 en 2)

WOORD

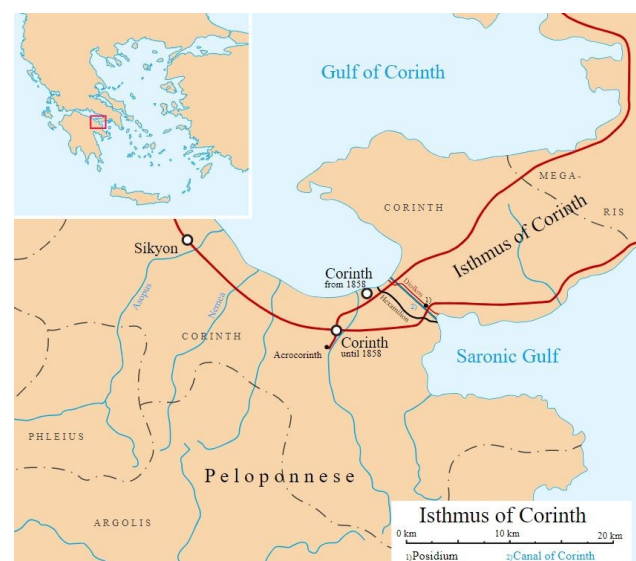
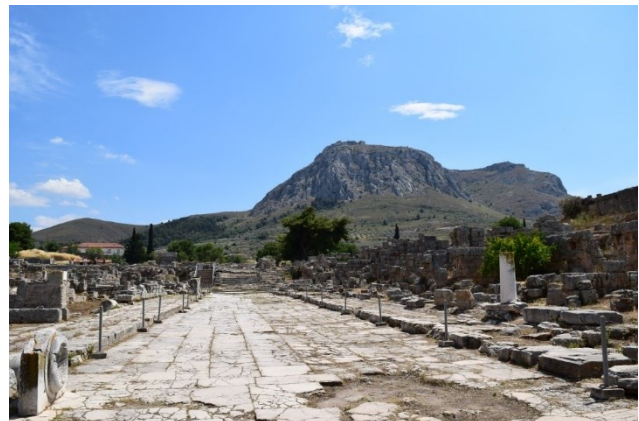
- Gebed bij de opening van de Schriften
- Inleiding op het thema: Verlies elkaar niet (<https://www.youtube.com/watch?v=RqZPWTWodXE>)
- Kinderlied: 'Dit is mijn hand en dat mijn voet' (HH 110: 1 en 3)
- Schriftlezing I Korinte 1, 1-17
- Lied 'Jezus roept hier mensen samen' (Lied 975: 1, 3 en 4)
- Preek

Ik noem het Korinte van Paulus graag het Rotterdam van de oudheid.

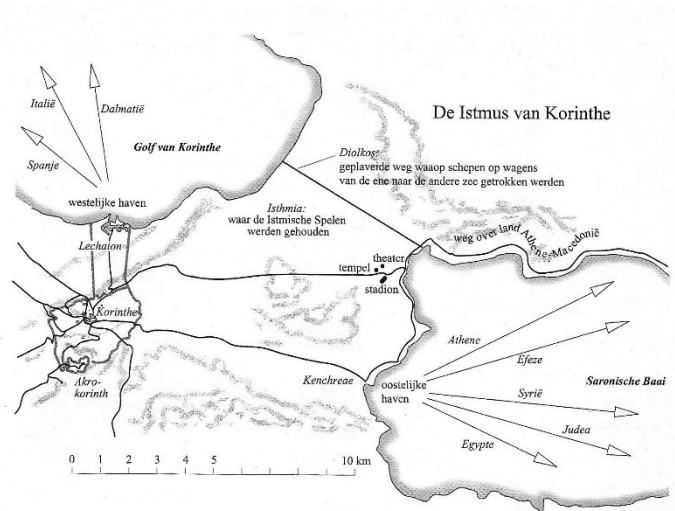
Het is een nieuwe stad. Dat wil zeggen. Het oude Griekse Korinte is in 146 v Chr. met de grond gelijk gemaakt. Honderd jaar later is het door Julius Caesar zelf weer opgericht als Romeinse kolonie. Inmiddels is het 55 na Christus en schrijft Paulus een brief naar de christenen in Korinte. Dit is de hoofdstraat. De weg van de haven naar het centrum, en door naar de tempel van Aphrodite daar op de berg. Paulus kent Korinte goed. Hij heeft de kerk daar zelf gesticht en heeft er anderhalf jaar zelf geleefd, gewerkt, gepreekt.

In die honderd jaar na de herbouw van Korinte is de stad explosief gegroeid. Het is een grote, welvarende, moderne stad geworden. Er wonen zo'n 400.000 mensen in! Het is Athene voorbij gegroeid.

Athene is de cultuurstad, de stad van Griekse tragedies en concerten, de stad van de Stoa, de politiek en de elite. Korinte is de havenstad. De stad van de harde werkers. Niet praten maar poetsen. Athene en Korinte, het is het Amsterdam-Rotterdam van de oudheid. Wat maakt Korinte zo belangrijk? Het vormt de verbinding tussen de Adriatische en de Egeïsche zee. Omvaren om de Peloponnesos kostte veel tijd en was ook gevaarlijk. Dus werden veel schepen bij Korinte op karren gezet en een paar kilometer verderop weer aan de andere kant in de zee gezet. Of, grote schepen werden gelost in

de haven van Korinte, en de goederen werden getransporteerd om zo'n tien kilometer verderop weer in schepen geladen om hun reis te vervolgen. Een overslaghaven dus net als Rotterdam inderdaad. En dat maakte van Korinte een multiculturele samenleving. Reizigers en handelaars op doorreis, scheepslui uit de hele wereld, Romeinse ambtenaren en militairen, en Grieken uiteraard. Ook een *godsdienstige* smeltkroes. Egyptische godsdiensten naast de Grieks-Romeinse goden. De mythrascultus uit Perzië, een levendige Joodse gemeenschap en sinds kort dus ook dat nieuwe geloof van de christenen.

Korinte heeft in de oudheid ook een slechte naam. Er liepen veel alcoholisten rond. Al die matrozen hielden er een losbandige levensstijl op na. De grootse tempel van Korinte stond hoog op de Akrokorinthe en was gewijd aan Aphrodite. De god van de liefde. Vele tempelslavinnen waren eigenlijk prostitués en deden goede zaken met de zeelui die aanmeerden in Korinthe. Het is een harde stad. De economische concurrentie is zwaar. Het is zaak de ander de loef af te steken.

Korinte -

In deze bruisende, kleurrijke stad werkt Paulus anderhalf jaar. Hij is er leerbewerker in de werkplaats van Aquila. Hij voorziet zo in zijn eigen onderhoud, en hij ontmoet zo veel mensen. Door Paulus' zendingswerk ontstaat er naast een christelijke gemeenschap. Een huisgemeente. Een veelzijdige gemeente: Joden die christen zijn geworden, christenen uit de heidenen, en zoekers ook. Er zijn ook andere verschillen. De gemeenschap bestaat uit slaven en vrijen, uit hoog opgeleide mensen en rijken die anderen voor hen het werk laten doen. Verder op in de brief is te lezen hoe Paulus boos is op de rijke christenen die heel de dag al bij elkaar zijn en drinken en eten en als dan de werkende christenen en de slaven 's avonds naar de huiskerk komen dan is het eten op, en valt er geen maaltijd meer te vieren.

De smeltkroes die Korinte zelf is, die hele smeltkroes is ook aanwezig in die kleine kerkelijke gemeenschap van Korinte. En de verschillen in maatschappelijke status, in culturele herkomst en in de manier waarop de gemeenteleden tot geloof gekomen zijn: het geeft veel gedoe: misstanden, onenigheid, wedijver, onderlinge verdeeldheid.

Inmiddels is Paulus al weer enkele jaren weg uit Korinthe. Hij schrijft deze eerste brief vanuit Efeze, in het huidige Turkije. Maar hij hoort wel hoe het er in Korinte in zijn kerk aan toe gaat. En dat is niet best.

Paulus valt dan ook met de deur in huis in zijn brief:

God heeft jullie geroepen om één te zijn met zijn Zoon Jezus Christus, maar het schort nogal aan die eenheid! Na de plichtplegingen en begroetingen valt Paulus met de deur in huis: "Er is mij verteld dat er verdeeldheid onder jullie heerst." "Ik roep jullie op om allen eensgezind te zijn: om scheuringen te vermijden en in uw denken en uw overtuiging volkomen één te zijn!"

Eigenlijk gaat zijn hele brief daar vervolgens over, maar de kern raakt Paulus al in deze eerste zinnen: "De één zegt: 'Ik ben van Paulus,' een ander: 'Ik van Apollos,' een derde: 'Ik van Kefas,' en een vierde: 'Ik van Christus.' Is Christus dan verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd?" Er is partijvorming. De gemeenteleden zoeken elkaar niet meer op omdat ze in God en in Christus geloven, nee er zijn allerlei groepjes. De een is door Apollos tot geloof gekomen – Apollos was ook een reizende zending. De andere is door Kefas bij de kerk gekomen – Kefas is de andere naam van de apostel Petrus. En anderen hebben door Paulus deze huisgemeente gevonden.

Prachtig zou je zeggen – wat mooi dat je op zoveel manieren kunt toe treden tot de kerk. De één is in een christelijk gezin geboren en heeft het geloof vast gehouden en eigen gemaakt, de ander is hier om dat hij wel kerkelijk is opgevoed, het een beetje was kwijt geraakt maar nu hij op zich woont hier in de

grote stad toch weer de kerk gevonden. Of sommigen zijn helemaal niet opgegroeid in het geloof maar via een relatie, via een vriendenkring, door te gaan zingen in een koor bij de kerk gekomen, prachtig! Zo zou het ook in Korinte moeten zijn, maar daar werkt het niet zo. De gelovigen die door Paulus bij de kerk zijn gebracht slaan zich op de borst en zeggen – wij ware de eerste, dus wij mogen de dienst uit maken. De anderen zeggen: Paulus was niet eens een leerling van Jezus, nee wij zijn geroepen door Petrus dat is veel meer waard. En zo ontstaan er verdeeldheid. Totdat Paulus zegt: Is Christus soms verdeeld? Ben ik soms gekruisigd? Ben je in naam van Paulus gedoopt? Nee – je bent gedoopt in de naam van de Vader de Zoon en de heilige Geest- allemaal. Je bent niet van Apollos of Kefas – je bent van Christus – je bent kind van God.

Partijvorming, mensen die zich terugtrekken in hun eigen gelijk. Waar geen gesprek meer mee mogelijk is. Het is helaas van alle tijden. En van alle kerken.

Het gaat hier ook wel eens mis.

We hebben een prachtig gemeenschap met mensen die hier al hun leven lang wonen, mensen die net zijn komen aan waaien. De één hoog opgeleid, de ander na de lagere school gaan werken. Mensen uit alle windstreken. Indonesië, Macedonië, Suriname, Bezuidenhout, Ermelo of Krimpen aan de Lek. Mensen die al hun hele leven geloven. Mensen bij wie het geloof is gaan schuiven en zich soms af vragen of ze nog wel geloven. Mensen die Jezus dichtbij weten en dat vertrouwen en die liefde uitstralen en doorgeven. En ook mensen die nog maar net de kerk en het geloof ontdekt hebben en zoeken naar hun rol en de betekenis van die ontdekking in hun leven.

Het is een verrijking van onze kerk. Het is ook de kracht van onze kerk. Zo ontdekken we de rijkdom van het evangelie. Vanuit al die verschillende hoeken mogen we samen vieren, samen zingen en bidden, en zo meteen ook samen met elkaar aan tafel gaan.

De diepte, de kleurrijkheid van het geloof wordt dan zichtbaar – aan de tafel van de Heer zelf.

Maar het is ook een uitdaging.

Soms verstaan we elkaar niet goed. Soms letterlijk – omdat we een andere taal spreken. En gaat het met handen en voeten, maar vaak ook figuurlijk, omdat je vanuit jouw achtergrond dingen anders interpreteert. Het woord verzoening klinkt je anders in de oren als iemand je ergens in je leven diep geraakt heeft. Het woord vader klinkt anders als je een geen fijne jeugd hebt gehad. Opstanding – dat is moeilijk voor te stellen als je net een geliefde bent verloren. Als we dat kunnen delen wordt ons geloof verdiept. Dan komen we samen dicht bij God.

Soms gaat het ook mis. We zijn een diaken verloren omdat we elkaar ten diepste niet begrepen. Te grote afstand in geschiedenis, in cultuur, in geloof. We doen elkaar soms pijn om dat we zonder er erg in te hebben. We walsen soms vol goede bedoelingen over een ander heen.

Eenheid in verscheidenheid – het is de moeilijkste opgave van een gemeenschap.

En toch gaat het ons best goed af – vind ik. Hoe kan dat? Allereerst, doordat we hier zijn om ons geloof. Hoe verschillend we ook zijn: we zijn hier omdat we ons geloof in God delen. Omdat we met elkaar zoeken naar woorden en beelden, naar liederen en gebaren die ons verder brengen in onze zoektocht naar God, in ons leven met Christus. Als we dat in elkaar blijven zien. Dat het niet om ons gaat, maar om Christus. Als we dat ook steeds blijven bedenken. Dat het niet gaat om ons gelijk. Dat het niet gaat om wie de meeste invloed heeft, maar dat het gaat om hoe we samen het dicht bij het geheim van God komen.

Soms verliezen we dat uit het oog. Als er aan iets dierbaars wordt geraakt. Iets dat voor jou heilig is. Of als jouw eigen gelijk heilig wordt.

Het kan – deze gemeenschap, als we elkaar blijven zeggen dat we samen geloven in die Ene Heer.

Paulus is nog maar net begonnen met zijn brief.

Maar hij legt de basis al neer: Als je de eenheid vindt in Christus, dan ben je rijk. Dan ontbreekt het je aan geen enkele gave van de Geest. Je het elkaar nodig, omdat je het alleen simpelweg niet kan. Dat is wat hij zegt.

Dat is wat wij ontdekken in onze kerk.

Met vallen en opstaan.

Er zijn veel verschillende mensen – er is een Heer.

Die Heer mogen we ontmoeten vandaag. Wie we ook zijn.

Hij nodigt ons aan zijn tafel.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

MAALTIJD VAN DE HEER

- Lied: 'Voor ieder van ons een plaats aan de tafel' (Lied 388: 1, 2 en 3)
- Voorbeden
- Collecte
- Nodiging
- Tafelgebed (Liedboek 403d – gesproken en gezongen)
- Onze Vader
- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn, tijdens het delen van brood en wijn zingen wij:
  - 'Wil je opstaan en Mij volgen' (Iona 40: 1, 2, 4 en 5)
  - 'Brood hier gedeeld' (Iona 41: 1, 2 en 3)
  - en 'Ubi caritas' (Lied 568a) tot iedereen brood en wijn heeft ontvangen
- Dankzegging

GAAN

- Slotlied: 'Zou ik niet van harte zingen' (Lied 903: 1 en 6)
- Zending en zegen